

PHauloosi Qoronttoosa Asaassi Xaafido Kiro Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

PHauloosi Qoronttoosa asaassi xaafido kiro kitai PHauloosi Qoronttoosa kataman essido woosa keettaa giddon Kiristinnaa de7uwaanne ammanuwaa xeelliyaagan denddida metuwaa xaisanau qoppidi xaafidoogaa. He wode Qoronttoosa katamai biittan sa7an de7iya asai go7ettiyo Giriike katama. Hegaa bollikka qassi Akaaya giyo Roomaa auraajaassi waanna katama. Ha katamai gita zal77iyan, gam77idi minnida wogan, keehi aakki aakki biya yeda de7uhan woikko giigennabaa haniyoogaaninne haimaanootiyyaa coratettan erettidaagaa.

Yesuusi kiittidoogee minttidi odanau koyidobati, he woosa keettaa giddon de7iya shaahotettaabaanne yeda de7uwaabaa, ashogaitotettaabaanne geluwaa ehuwaabaa, qofa giddo oishatubaa, woosa keettaa wogaabaa, Geeshsha Ayyaanaa imotatubaanne dendduwaabaa. Wonggeliyaa Mishiraachchoi ha oishatubaa odiyoogaa naagidi shiishshees.

Siiqoi Xoossai ba asaassi immido imotu ubbaappe aadhdhiyaagaa gidiyooogaa odiya miraafe tammanne heezzai ha maxaafan keehippe daro erettida kifile geetettidi qofettees.

¹ Taani, Xoossa sheniyaa Yesuus Kiristtoosi kiittidoogaa gidanau xeesettida PHauloosinne, nu

ishaa Sostteniisi, ² Qoronttoosan de7iya Xoossa saa woosa keettaassi, Yesuus Kiristtoosan geeyidaageetussi, etassinne nuussi Godaa gidiya nu Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttaa ubba sohuwan xeesiya ubbatuura geeshsha gidanau xeesetti daageetussi ha dabddaabbiyaa xafoos.

³ Xoossai, nu Aawainne nu Godai Yesuus Kiristtoosi inttessi aaro kehatettaanne sarotettaa immo.

Xoossaassi Galataa SHiishshiyogaa

⁴ Xoossai Kiristtoosa Yesuusa baggaara inttessi immido aaro kehatettaa gishshau, taani ubba wode inttessi Xoossa galatais. ⁵⁻⁶ Taani Kiristtoosassi markkattiyogee inttenan minnido gishshau, intte ubbaban, haasaya ubban eratetta ubban, aani duretideta. ⁷ Hegaadan intte nu Godaa Yesuus Kiristtoosa yuussaa naagishin, ayyaana imuwaappe harai atto issoinne inttessi paccenna. ⁸ Qassi nu Godaa Yesuus Kiristtoosa gallassan intte borettennaageeta gidanaadan, wursettaai gakkanaassi i inttena minttana. ⁹ Ba Na7aa nu Godaa Yesuus Kiristtoosa issippettaassi inttena xesida Xoossai ammanettidaagaa.

Ammaniya Asaa Giddon SHAahotettai Meretoppo

¹⁰ SHin ta ishatoo, issi wozanaaninne issi qofan issippe gidanaappe attin, shaahotettai intte giddon de7enna mala, intte ubbai issi haasayaa haasayanaadan, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan taani inttena woossais. ¹¹ Aissi giikko, ta ishatoo, Qaloo7i so asai inttebaa, intte giddon ooshshai de7iyoogaa, taassi yootidosona. ¹² Taani

giyoogee hagaa; intte huuphiyan huuphiyan, “Taani PHauloosaagaa. Taani Aphiloosaagaa. Taani Keefaagaa. Taani Kiristtoosaagaa” yaageeta. ¹³ Kiristtoosi shaahettideeyye? Intte gishshau, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettidaagee PHaulooseeyye? Woi intte PHauloosa sunttan xammaqettidetiiyye?

¹⁴ Taani Qarisphphoosappenne Gaayoosappe attin, inttuppe oonanne xammaqabeenna gishshau, Xoossaa galatais. ¹⁵ Hegaa gishshau, ooninne inttena ta sunttan xammaqettideta gaanau danddayenna. ¹⁶ Qassi Isxxifaanoosa so asaakka taani xammaqaas. SHin haraa gujjada xammaqidaakkonne hassayikke. ¹⁷ Aissi giikko, Kiristtoosi tana wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana mala kiittiisippe attin, xammaqana mala kiittibeenna; qassi Kiristtoosi masqqaliyaa bolli haiqqidoogee hada gidenna mala, taani asa aadhdhida eratetta qaalan yootikke.

Kiristtoosi   Xoossa   Aadhdhida   Eraanne Wolqqa

¹⁸ Aissi giikko, Kiristtoosi masqqaliyaa bolli haiqqidoogaa odiya qaalai xayiyaageetussi eeyyatetta. SHin nuussi attiyaageetussi Xoossaa wolqqa. ¹⁹ Xoossaa maxaafai,

“Taani eranchchatu aadhdhida eratettsaa
bashshana;

qassi akekanchchatu akeekaakka xaissana”
yaagees. ²⁰ Aadhdhida eranchchai awan de7ii?
Higgiyaa tamaarissiyaagee awan de7ii? Woi
ha sa7aabaa eranau waayettiyaagee awan de7ii?

Xoossai ha sa7aa aadhdhida eratettai eeyyatetta
gidiyoogaa bessiis!

²¹ Aissi giikko, asai ba huuphe aadhdhida eratettan bana Xoossa erenna mala, Xoossai ba aadhdhida eratettan diggidi, nuuni yootiyo eeyya qaalan ammanniyyageeta ashshanau qoppa. ²² Aihudati malaataa oichchoosona. Qassi Giriike asati aadhdhida eratettsa gita koshshaa koyoosona. ²³ SHin nuuni masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettida Kiristtoosabaa yootoos. Hegee Aihudatussi xube; qassi Aihuda gidennaageetussi eeyyatetta. ²⁴ SHin Xoossai xeesidoogeetussi Aihudatussikka Giriiketussikka nuuni yootiyo Xoossa wolqqainne a aadhdhida eratettai Kiristtoosa. ²⁵ Aissi giikko, Xoossa eeyyatettai asa aadhdhida eratettaappe aadhdhees; qassi a laafatettaikka asa minotettaappe minnees.

²⁶ Simmi ta ishatoo, Xoossai inttenu xeesiyo wode intte ai mala asakko qoppite. Asa qofan intte giddon aadhdhida eranchchati, wolqqaamatinne xoqqa sheeshshati daro gidokkona. ²⁷ SHin Xoossai aadhdhida eranchchata yeellayana, sa7an de7iya eeyyata dooriis; qassi minota yeellayana, sa7an de7iya laafata dooriis. ²⁸ Xoossai ha sa7an gitabaa oottidi qoppiyoobaa xaissanau, ha sa7aa shufurobaanne karidobaa hanibeennabaa dooriis. ²⁹ Hegaa gishshau, ooninne Xoossa sinttan ceeqqanau bessenna. ³⁰ SHin Xoossai inttessi Kiristtoos Yesuusa baggaara de7uwaa immiis. I nuussi Kiristtoosa aadhdhida eratettsa, xillotettsa, geeshshatettaanne qassi atotettsa immiis. ³¹ Hegaa gishshau, Xoossa maxaafai, “Ceeqqiya urai

ooninne Godan ceeqqa”
yaagees.

2

Kiristtoosi Kaqettidoogaa

¹ Ta ishatoo, taani Xoossaa qaalaa inttessi yootanau inttekko yiido wode, xoqqa qaalaaninne aadhdhida eratettan yootanau yabeikke. ² Aissi giikko, taani inttenaara de7aidda, Yesuus Kiristtoosappenne qassi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi i kaqettidoogaappenne attin, harabaa erennaadan, ta qofaa qachchaas. ³ Taani daafuraaninne yashshan daro kokkorssan inttenaara de7aas. ⁴ Taani tamaarissiyogaanne yootiyoogaa Xoossaa Ayyaanaaninne wolqqan qonccissaisippe attin, cimo aadhdhida eratetta qaalaana gidenna. ⁵ Hegaa gishshau, intte ammanoi Xoossaa wolqqaanappe attin, asa aadhdhida eratettan zemppibeenna.

Xoossaa Aadhdhida Eraa

⁶ Nuuni ayyaanan wozannaamidaageetu giddon aadhdhida eratettaa haasayoos. SHin hegeekka ha sa7aa aadhdhida eratettaa gidenna; woi ha sa7aa haariya xayiyaageetu aadhdhida eratettaa gidenna. ⁷ SHin nuuni yootiyo aadhdhida eratettai, Xoossai kasetidi, daro wodiyapape kase nu bonchchuwaassi doorido asaappe geemettida a xuura aadhdhida eratettaa. ⁸ Ha sa7aa haariyaageetuppe ooninne ha aadhdhida eratettaa eribeenen. Eti eridabaa gidiyaakko, bonchcho Godaa masqqaliyaa bolli

misimaariyan xishidi kaqqokkona. ⁹ SHin Xoossaa maxaafai,
“Ooninne aifiyan be7ibeennaagee,
haittankka siyibeennaagee,
qassi ooninne ba wozanan qoppibeennaagee

Xoossai bana siiqiyaageetussi giigissidoogaa”
giyoogaadan nuuni haasayoos. ¹⁰ Xoossai ba xuura yohuwaa ba Ayyaanai nuna erissiis; aissi giikko, Geeshsha Ayyaanai Xoossaabaa harai atto geemettida yohuwaara ubbaa qorees. ¹¹ Aissi giikko, asan de7iya asa ayyaanappe attin, asabaa eriyai oonee? Hegaadankka, qassi Xoossaabaa Xoossaa Ayyaanappe attin, ooninne erenna. ¹² Nuuni Xoossai nuussi immidobaa ubbaa eranau i nuussi yeddido Ayyaanaa ekkidoogaappe attin, sa7aa ayyaanaa ekkibookko.

¹³ Nuuni ayyaanaa yohuwaa ayyaanaa yohuwaara likkissidi, Ayyaanai nuna tamaarissido qaalan hagaa haasayeetteesippe attin, asa aadhhdida eratettai nuna tamaarissido qaalan haasayokko. ¹⁴ SHin Geeshsha Ayyaanai bainna asi Xoossaa Ayyaanaa yohuwaa ekkenna; aissi giikko, hegee ayyo eeyyatetta. Yohoi Geeshsha Ayyaanai qorettiyo gishshau, i eranau danddayenna. ¹⁵ SHin Geeshsha Ayyaanai de7iyo asi ubbabaa qorees; shin a huuphen a ooninne qorennna. ¹⁶ Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Godaa wozanaa eriyai oonee?

A zoranau danddayiyai oonee?”
yaagees. SHin nuussi Kiristtoosa wozanai de7ees.

3

Xoossaa Ashkkaratu Oosuwaa

¹ Ta ishatoo, taani Ayyaanai de7iyo asaassi haasayiyoogaadan, inttessi haasayanau danddayabeikke. SHin ha sa7aa asaassi haasayiyoogaadaaninne ammanuwan Kiristtoosan de7iya guutta naattussi haasayiyoogaadan haasayaas. ² Intte biron mino qumaa maanaau danddayiichchibeenna gishshau, taani inttena maattaa paahaas; harai atto, ha77ikka danddayibekketa. ³ Aissi giikko, intte ha77inne ha sa7aa asaadan de7eeta. Intte ha sa7aa asa gidiyoogaa intte giddon de7iya qanaateenne palamai erissennee? Qassi ha sa7aa asadan simerettekketiyye? ⁴ Aissi giikko, intteppe issoi, “Taani PHauloosaagaa” giikko, harai qassi, “Taani Aphiloosaagaa” giikko, ha sa7aa asa mala gidekketii?

⁵ Yaatin, Aphiloosi oonee? PHauloosi oonee? Nuuni inttena ammanissida Xoossaashashkarata. Xoossai nuussi huuphiyan huuphiyan immido oosuwaa oottees. ⁶ Taani puutiyaal tokkaas; Aphiloosi haattaa ushshiis; shin Xoossai puutiyaal dichchees. ⁷ Hegaa gishshau, dichchiyaagee Xoossaashashkarata attin, tokkiyaageekka haattaa ushshiyaageekka aibanne gidenna. ⁸ Tokkiyaageenne haattaa ushshiyaagee issi mala; shin Xoossai huuphiyan huuphiyan a daafuraa keenaa ayyo woitana. ⁹ Nuuni Xoossaassi issippe oottiyaal oosanchchata gidiyo gishshau, intte a shooqa.

Qassikka intte Xoossaashashkarata. ¹⁰ Xoossai taassi immido aaro kehatettan daro eranchcha anaaxedan, keettaa baasuwaan baasaas. Hara urai a bolli keexxes. SHin a bolli keexxiya ooninne

waatidi keexxiyaakko, ba huuphiyau naagetto. ¹¹ Aissi giikko, Xoossai Yesuus Kiristtoosa xalaalaa baaso oottidi wottiis. Appe hara baasuwaa baasanau ooninne danddayenna. ¹² SHin ha baasuwaa bolli ooninne worqqan gidin, biran gidin, al77o shuchchan gidin, mittan gidin, gattan woi maqan keexxikko, ¹³ asa ubbaa oosoi qoncciyaa kiyana. Aissi giikko, taman qonccana gishshau, he gallassai asa ubbaa oosuwaa bessana. Asai ubbai ba oosuwaa waatidi oottidaakkonne tamai paaccana. ¹⁴ Ooninne baasuwaa bolli keexxido oosoi minnidi attikko, i woituwaa ekkana. ¹⁵ O oosoinne xuugettikko, he aawi qohettana. I ba huuphen attana; shin tamaa giddoppe kessi ekki-daadan attana.

¹⁶ Intte Xoossaan beeta maqidase gidiyoogaanne Xoossaan Ayyaanai inttenan de7iyoogaa erekketii?

¹⁷ Ooninne Xoossaan beeta maqidasiyaa bashshikko, Xoossaikka a bashshana. Aissi giikko, Xoossaan beeta maqidasee geeshsha; he beeta maqidaseekka inttena.

¹⁸ Ooninne ba huuphiyaa cimmoppo. Intteppe ooninne bana ha sa7an aadhdhida eranchcha yaagidi qoppikko, aadhdhida eranchcha gidanau, eeyya gido. ¹⁹ Aissi giikko, ha sa7aa aadhdhida eratettai Xoossaan sinttan eeyyatetta. Xoossaan max-aafai,

“Xoossai aadhdhida eranchchata
eta geniyan oiqqeess”
yaagees. ²⁰ Qassi,

“Aadhdhida eranchchatu qofaikka
go77i bainnaagaa gidiyoogaa Godai erees”

yaagees. ²¹ Hegaa gishshau, ooninne asan ceeqqoppo. Aissi giikko, ubbabaikka intteegaa. ²² PHauloosikka, Aphiloosikka, Keefikka, ha sa7aikka, de7oikka, haiqoikka, ha77i de7iyaageekka, sinttappe yaanaageekka, ubbaikka intteegaa. ²³ Intte Kiristtoosaageeta; Kiristtoosikka Xoossaagaa.

4

Kiristtoosa Ashkkarata

¹ Asai nuna Kiristtoosa ashkkaratudaaninne Xoossaa Xuuraa naagiya sunttatudan qoppo. ² Yaatidi he sunttati bantta Godaassi ammanettidaageeta gididi, beettanau koshshees. ³ SHin intte woi harai tana pirddikko, ainne gidenna. Harai atto, taanikka ta huuphiyaa bolli pirddikke. ⁴ Aissi giikko, taani ta huuphiyan ainnekka eriyoobi baawa; shin tana hegee xillissenna. Tana pirddiyaagee Godaa. ⁵ Hegaa gishshau, Godai xuman genttidobaa poo7uwaa kessiyaagee, wozanaa qofaa qonccissiyaagee yaana wodee gakkanaassi o bo7linne oonanne pirddoppite. He wode, asai ubbai huuphiyan huuphiyan Xoossaappe galataa ekkana.

⁶ Ta ishatoo, inttepppe ooninne issuwaa sabbidi, issuwaa borennna mala, “Xoossaa maxaafan xaafettidaagaa bonchcha” yaagiyaagaa intte nunan tamaarana mala, intte gishshau, tabaanne Aphiloosabaa leemisodan yootaas. ⁷ Aissi giikko, haratuppe nena oonee xoqqissidai? Neeni Xoossaappe ekkabeennabai neessi aibee de7iyai? Yaatin, neeni ekkidabaa gidikko, aissi ekkabeennabaadan ceeqettai?

⁸ Ha77i intte kalliichchideta. Ha77i duretiichchideta. Nuuni bainnan intterkka kawotideta. Nuunikka inttenaara kawotanaadan, intte kawotidaakko lo77o shin. ⁹ Aissi giikko, taassi misatiyoogaadan, nuuni ha sa7aassi, kiitanchchatussinne asaassi kaa7iyoobaa gidido gishshau, Xoossai nuna Yesuusi kiittidoogeeta haiquwaassi pirddettida asatudan, ubbaappe wurssetta oottiis.

¹⁰ Nuuni Kiristtoosa gishshau eeyya, shin intte Kiristtoosan aadhdhida eranchcha. Nuuni laafa, shin intte mino. Intte bonchchettidaageeta, shin nuuni tooshettidaageeta. ¹¹ Ha wodee gakkanaassi, nuuni namisettoos; saamettoos. Kallottoos; deshetteos. Qassi de7iyo sohuwaa xayidi yuuyoos. ¹² Nuuni nu kushiyan oottidi daafuroos. Nuna asi cayiyo wode, anjoos. Nuna yedetti yuuyiyo wodekka danddayoos. ¹³ Nu bolli iitabaa haasayiyo wode, nuuni lo77o qaala zaaroos. Nuuni hanno gakkanaassikka, ha sa7aa pitonne ubbabaaa buura gidida.

¹⁴ Taani ta siiqiyaa naatudan, inttena seeranau hagaa xaafaisippe attin, yeellayanau xaafikke. ¹⁵ Aissi giikko, Kiristtoosan inttena dichchiya tammu sha7u asai inttessi de7ikkokka, inttessi issi aawaappe hari baawa. Aissi giikko, taani wonggeliyaa inttessi ehiidoogan, Kiristtoos Yesuusan inttessi aawa gidaas. ¹⁶ Simmi tanadan hanite yaagada inttena woossais. ¹⁷ Hegaa gishshau, Godan ammanettida ta siiqiyaa ta na7aa Ximootiyoosa inttekko kiittaas. I ubba sohuwan de7iya woosa keetta ubban taani tamaarissiyo Kiristtoos Yesuusan de7iya ta ogiyyaa inttena hassayissana.

¹⁸ Taani inttena be7anau inttekko yeennabaa

misatin, otorettiya issi issi asati de7oosona. ¹⁹ SHin Godai giikko, taani inttekko eesuwan baana; baada he otoranchcha asatussi haasayaan gidennan, eta wolqqaa erana. ²⁰ Aissi giikko, Xoossaa kawotettai wolqqaanappe attin, haasayaana gidenna. ²¹ Taani inttekko xam77aara yooyye woikko siiquwaaranne ashkke ayyaanaara yoo? Augaa dooreetii?

5

Ammaniya Asaa Giddon Oosettida Pokkobaa

¹ Intte giddon shaaramuxai de7iyoogee tumu zigrettees; hegaa mala shaaramuxai harai atto, Xoossaa ammanenna asaa giddooninne baawa. Aissi giikko, ba aawaa machchiyo aissida asi de7ees. ² Inttekka otorettideta. Hegaappe intte azzananau bessennee? Hegaa mala borssuwaa oottida bitanee intte shiiquwaappe kichchanau bessees.

³⁻⁴ Ai gidinkka taani ta asatettan inttenaara de7ennabaa gidikkonne, ayyaanant inttenaara de7ais. Ha77i inttenaara de7iyaabaadan hanada, hegaa mala oosuwaa oottida bitaniyaa bolli nu Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan pirddarggaas. Inttenne ta ayyaanai nu Godaa Yesuus Kiristtoosa wolqqaara issippe shiiqidi, ⁵ he bitaniyaa ayyaanai Godaa Yesuusa gallassan attana mala, a bollaa bashshanau Seexaanaassi intte immanaadan, taani pirddaas.

⁶ Intte ceeqoi lo77o gidenna. Guutta irshshoi munaqa ubbaa denttiyoogaa erekketiyye?

⁷ Intte ooratta gidana mala, nagaraa irshshoi caalidaagaa kessite. Intte irshshoi bainna

munaqa mala. Aissi giikko, nuuni Paasikaa gallassaa bonchchiyo dorssai, Kiristtoosi yarshshettiis. ⁸ Hegaa gishshau, nuuni Oittaa Baalaa suuretettaaninne tumatettan bonchchanaappe attin, caala irshshuwan, iitatettaa irshshuwaaninne geellatettaa irshshuwan bonchchokko.

⁹ SHAaramuxana qaaqqatiyaageetuura intte issippe gaittenna mala, inttessi dabddaabbiaya xaafaas. ¹⁰ Taani giyoogee ha sa7an de7iya shaaramuxana qaaqqatiyaageetanne woi miishsha amottiyaageeta, bonqqiyaageetanne woi eeqassi goinniyaageeta ubbaakka gidenna. Hegaa gidikko, sa7aappe intte kichchanau bessees. ¹¹ SHin ishantta ha77i geetettiyaageetuppe issoinne shaaramuxana qaaqqatiyaagaa woi miishshaa amottiyaagaa woi eeqassi goinniyaagaa woi cayiyaagaa woi mattottiyaagaa woi bonqqiyaagaa gidikko, intte aara issippe gaittenna mala, taani inttessi xaafaas. Hegaa malaara harai atto, qumaakkka mooppite.

¹² Aissi giikko, woosa keettappe kareera de7iyaageetu bolli pirddanau tana aibee gattiyai? Intte giddon woosa keettan de7iyaageetu bolli intte pirddekketiyye? ¹³ SHin kareera de7iyaageetu bolli Xoossai pirddana. He iitabaa oottiya uraa intte giddoppe kessirggite.

6

Ammaniya Asaa Giddon De7iya Ooshshaa Waa-tidi Xaissanau Bessii?

¹ Intteppe issi uraassi ba ishaara mootoi de7iyaabaa gidikko, geeshshatu bolli pirddettanaagaa aggi bayidi, ammanennaageetu bolli pirddettanau waani xalidi bii? ² Geeshshati sa7aa pirddanaagaa erekketii? Yaatin, sa7aa intte pirddanaageeta gidikko, ubbabaappe guuxxiyaabaa pirddanau danddayekketii? ³ Ha de7uwaabai atto shin, ammaniyaageeti kiiitanchchatu bolli pirddanaagaakka erekketii? ⁴ Yaatin, inttena ha de7uwaabaassi pirdda keetta koshshikko, woosa keettan asi karido asatun pirddissanau efeetii? ⁵ Taani inttena yeellayanau hagaa gais; hegee hegaa malee? Intte giddon ishantta sigettanau danddayiya aadhdhida eranchcha asi issoinne baawee? ⁶ SHin issi ishai hinkko ishaa pirdda keettan mootidi, he yohuwaa ammanenna asan pirddissii?

⁷ Simmi issoi issuwaa mootiyoogee intte giddon de7ikko, hegee intte kunddidoogaa bessees. Hegaappe intte naaqettiyoogeenne cimettiyoogee kehennee? ⁸ SHin intte intte huuphen issoi issuwaa harai atto, intte ishanttakka naaqqeetanne cimmeeta.

⁹ Woi makkalanchhati Xoossaa kawotettaa laattennaagaa erekketii? Baloppite. SHAaramuxana qaaqqatiyaageeti woi eeqassi goinniyaageeti woi shaaramuxiyaageeti woi attumaasa gidiiddi, attumaasaara shaaramuxiyaageeti, ¹⁰ woi kaisoti woi miishshaa amottiyaageeti woi mattottiyaageeti woi cayiyaageeti woi bonqqiyaageeti Xoossaa kawotettaa laattokkona. ¹¹ Intteppekka issi issi asai hegeetu mala. SHin Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttaaninne

nu Xoossaa Ayyaan an intte meecettidetanne
geeyideta; qassi xillideta.

*Intte Bollaa Xoossaa Bonchchuwaassi
Peeshshite*

¹² Taani koyidobaa ubbaa oottanau danddayais. SHin ubbaikka tana maaddenna. Taani koyidobaa ubbaa oottanau danddayais. SHin aibikka tana haarennna. ¹³ Qumi ulossa; uloikka qumassa. SHin Xoossai uluwaakka qumaakkka xaissana. Asa bollai Godaassappe attin, shaaramuxassa gidenna. Godaikka asa bollaassa. ¹⁴ Xoossai Godaa haiquwaappe denttiis; qassi nunakka haiquwaappe ba wolqan denttana.

¹⁵ Intte bollai Kiristtoosa bollaappe shaahettidaagaa gidiyoogaa intte erekketii? Yaatin, taani Kiristtoosa bollaappe shaahettidaagaa efaada, shaaramuxa bolla oottoo? Hanenna! ¹⁶ Woi shaaramuxaara gaittiya urai issi bolla gidiyoogaa erekketii? Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, “Eti naa77ai issi asa gidana” yaagees. ¹⁷ SHin Godaara gaittiya urai ayyaan an aara issuwaa gidees.

¹⁸ SHAaramuxappe baqatite. Issi urai oottiyo hara nagara ubbai a bollaappe kareera de7ees; shin shaaramuxiyaagee ba bolli nagaraa oottees. ¹⁹ Woi intte bollai Xoossai inttessi immido inttenan de7iya Geeshsha Ayyaan aa beeta maqidase gidiyoogaa erekketii? Qassi intte intte huuphessa gidekketa. ²⁰ Aissi giikko, Xoossai inttenu waagan shammii. Hegaa gishshau, intte bollan a bonchchite.

7

*Geluwaan Ekuwaabaa Oichchido Oishaanne
Zaarido Zaaruwaa*

¹ Intte taassi xaafido yohuwaassi asi maccaari-ira gaittennaagee lo77o. ² SHin shaaramuxa gaaso gishshau, attumaasaassi huuphiyan huuphiyan machchiyaa de7u. Qassi maccaasaassikka huuphiyan huuphiyan azinai de7o.

³ Azinai ba machcheessi bessiyaabaa ootto; qassi hegaadan, machchiyaakka ba azinaassi bessiyaabaa oottu. ⁴ Machchiyaa ba bollaassi goda gidukku; shin i azinai goda. Hegaadankka, qassi azinai ba bollaassi goda gidenna; shin a machchiyaa goda. ⁵ Intte intte huuphen Xoos-saa woosan genccanaau ha77issi zoretan tegettanaappe attin, issoi issuwaa diggoppite. Intte inttena naagenna gishshau, Seexaanai inttena paaccennaadan, azinadaaninne machchidan de7ite. ⁶ SHin taani inttena hegaa intte shenedan hanite gaisippe attin, azazikke. ⁷ Taani asai ubbai tanadan haniyaakko dosais. SHin Xoossai asau huuphiyan huuphiyan dumma dumma imuwwaa immi wottiis; issuwaassi hagaadan, qassi hinkkuwaassi hegaadan immi wottiis.

⁸ Hegaa gishshau, taani machchiyo ekkibeenn-aageetinne am77eti tanadan coo de7iyaakko, etassi lo77o gais. ⁹ SHin amuwan xuugettiy-oogaappe ekkiyoogeenne geliyoogee lo77o gidiyo gishshau, eti banttana naaganau danidayana xayikko, ekkonanne gelona.

¹⁰⁻¹¹ Machchiyaa ba azinaappe shaahettuppu. SHin shaahettikkonne gelennan de7u; woi ba azi-naara sigettu. Azinaikka ba machchiyo yeddoppo

yaagada, ekkidaageetanne gelidaageeta azazais. SHin hagaa azaziyaagee Godaa gidiyoogaappe attin, tana gidikke.

¹² Taani harata hagaadan gais; Godaa gidenna. Ammanenna machchiyaa de7iyo ammanniya asi ooninne de7ikko, a machchiyaa aara issippe de7iyoogaa i dosikko, o yeddoppo.

¹³ Qassi ammanenna azinai de7iyo ammanniya machchiyaa de7ikko, i azinai iira issippe de7iyoogaa a dosikko, appe shaahettuppu.

¹⁴ Aissi giikko, ammanenna azinai ba ammanniya machcheera de7idi geeyiis. Qassi ammanenna machchiyaa ba ammanniya azinaara de7ada geeyaaasu. Hegee bainnaakko, intte naati tuna; shin ha77i eti geeshsha. ¹⁵ SHin ammanennaagee ammanniyaagaappe shaahettana koyikko shaahetto. Ammanniya machchiyo gidin, woi azinaa gidin, hagaa mala yohuwan qashettokkona. Aissi giikko, Xoossai nuna sarottettan de7anau xeesiis. ¹⁶ Ammanniya maccaasee, neeni ne azinaa ashshanaakkonne ai erai? Woi ammanniya azinai; neeni ne machchiyo ashshanaakkonne ai erai?

Xoossai Inttena Kiro Xeesiyo Wode Intte De7iyo Hanotan De7ite

¹⁷ Gidikkonne, asi huuphiyan huuphiyan Godai ayyo immidoogaadaaninne qassi Xoossai bana xeesidoogaadan de7o. Hegee woosa keetta ubban taani tamaarissido higgiyaa. ¹⁸ Ooninne qaxxaretti uttidi, Xoossaa ammanidobaa gidikko, ba qaxxaraa malaataa diggoppo. Qassi ooninne qaxxarettennan de7iiddi, Xoossaa ammanidobaa

gidikko qaxxarettoppo. ¹⁹ Aissi giikko, Xoos-saa azazuwaa naaganaappe attin, qaxxarettin qaxxarettana xayin allaallee baawa.

²⁰ Asi huuphiyan huuphiyan Xoossai bana xeesiyo wode de7iyoogaadan de7o. ²¹ Xoossai nena xeesiyo wode neeni aillee? Aikko baawa; shin neeni aillettetaappe kiyanau danndayikko kiya. ²² Aissi giikko, aille gidi uttida asa Godai xeesikko, i Godai aillettetaappe kessido asa. Hegaadankka, aille gidenna asa Kiristtoosi xeesikko, i Kiristtoosa aille. ²³ Xoossai inttena waagan shammii. Asa aille gidoppite. ²⁴ Ta ishatoo, asi huuphiyan huuphiyan Xoossai a xeesiyo wode de7iyo de7uwaadan, Xoossaara de7o.

Geli Ekkibeenna Asatubaanne Am77etubaa Oichchido Oishaa

²⁵ Geela7otussi Godai tana azazidobai baawa. SHin taani Godaassi ammanettidaaga gidido mala, appe maarottetaa ekkidoogaadan, inttena zorais. ²⁶ Simmi ha77i metuwaassi taayyo hagee lo77o milatees; asi hagaadan hanidi de7ikko lo77o. ²⁷ Neeni machchiyo ekkarggidobaa gidikko, o yeddanau koyoppa. Machchiyo ekkarggabebennabaa gidikko, ekkanau koyoppa. ²⁸ SHin neeni machchiyo ekkikko, nagara oottabaakka. Geela7iyaakka azinaa gelikko, nagara oottabeikku. SHin hegaadan oottiyaageeti bantta bolli waayiyaa ehaana. Qassi taani inttena hegaappe ashshanau koyais.

²⁹ SHin ta ishatoo, taani giyoogee hagaa; wodee wuriis. Hagaappe sinttan machchida asati, machchibeenna asatudan

hanona. ³⁰ Yeekkiyaageeti yeekkennabaadan, ufaittiyaageeti ufaittennabaadan, sham-miyaageetikka shammidikka aibinne bainnabaadan, ³¹ ha sa7aa mehiyan maadettiyaageeti muleera maadettennabaadan hanona. Aissi giikko, ha sa7aa merai attiyaagaa.

³² Intte hirggennan de7anaagaa taani dosais. Machchibeennaagee Godaa ufaissanau koyiyo gishshau, a oosuwaabaa qoppees. ³³ SHin machchidaagee ba machchiyo ufaissanau koyiyo gishshau, sa7aabaa qoppees. ³⁴ A qofai shaahettiis. Azina gelabeenna geela7iyaa ba ashluwaaninne ba shemppuwan geeyanau koyiyo gishshau, Godaa oosuwaabaa qoppausu. SHin azinaa gelidaara ba azinaa ufaissanau koyiyo gishshau, sa7aabaa qoppausu.

³⁵ Taani hagaa inttena maaddana mala gaada gaisippe attin, inttena xubbanaayyo giikke. SHin intte wogabaanne maarabaa oottidi, Godaa oosuwan minnana mala koyais.

³⁶ Ooninne ba giigissido geela7iyo ekkiyo wodee gakkin, bana naaganau ayyo danddayettana xayikko, ba koyidoogaa ootto. I o ekkikko, hegan nagari baawa. ³⁷ SHin asi ba wozanan minnikko, aikko baawa. Qassi bana naagidi, ba giigissido geela7iyo ekkennan agganaagaa, ooninne wolqqantennan ba wozanan qofaa qachchidabaa gidikko loittiis. ³⁸ Hegaa gishshau, geela7iyo ekkiya urai loittiis; qassi ekkennaagee ubba daro loittiis.

³⁹ Gelida maccaasiyaa ba azinai de7ido keenan aani qashettidaaro. SHin i haiqqikko, Godaa am-maniya asaa wogan gelyioogaa gidoppe attin, ba

dosido azinaa gelana danddayausu. ⁴⁰ Ta qofa gidikko, gelennan de7iyaakko, a ufaittana. Qassi tanan Xoossaay Ayyaanai de7iyoobaa taayyo milatees.

8

Eeqaassi Yarshshido Ashuwaabaa

¹ Eeqaassi yarshshido qumaabaa gidikko, nuuni ubbaikka eriyoogaa eroos. Eratettai otorssees; shin siiqtoi dichchees. ² Ooninne baayyo aibakko eriyaabaa milatikko, i biron eranau bessiyoogaa eriichchibeenna. ³ SHin ooninne Xoossaay siiqko, Xoossai a erees.

⁴ Hegaa gishshau, eeqaassi yarshshido qumaa meettaabaa gidikko, eeqa ubbai sa7an aibanne gi-dennaagaanne, issi Xoossaappe attin, hara Xoossi bainnaagaa nuuni eroos. ⁵ Aissi giikko, daro xoos-satinne daro godati de7oosona. SHin harai atto, saluwan gidin sa7an gidin, xoossata giyoogeeti de7ikkokka, ⁶ ubbabaa medhdhidaagee nuuni ayyo de7iyoogee, issi Xoossai, Aawai, nuussi de7ees. Qassi ubbabai aani merettidoogeenne nuuni aani de7iyoogee issi Godai, Yesuus Kirist-toosikka nuussi de7ees.

⁷ SHin ha eratettai asa ubbau de7enna. Issi issi asati eeqaara meezeetido gishshau, ha77i gakkanaassikka, “Eeqau yarshshido qumaa” yaagiiddi moosona. Qassi eta zoriya wozanai shugo gididoogan, etau eti ha quman tunidabaa milatees. ⁸ SHin qumai nuna Xoossaara dabboyenna. Nuuni maana xayikkonne nuussi aibinne paccenna; miikkonne nuussi aibinne wodhdhenna.

⁹ SHin hagee intte intte shenedan haniyoogee shugo ammanuwaara de7iyaageeta nagaran ooggenna mala naagetite. ¹⁰ Aissi giikko, neeni eranchchai eeqau yarshshido qumaa maanau eeqa keettan uttidaashin, shugo ammanuwaara de7iya issi asi nena be7ikko, eeqassi yarshshido qumaa i maanau a zoriya wozanai a minttetenneeyye? ¹¹ Yaanikko ha shugo ammanuwaara de7iya ne ishai, Kiristtoosi a gishshau haiqqidoogee, ne eratettan bayees. ¹² Hegaadankka, intte intte ishantta naaqqiyogaaninne eta zoriya shugo wozanaa masunxxissiyoogan Kiristtoosa naaqqeeta. ¹³ Hegaa gishshau, qumai ta ishaa xubbanabaa gidikko, a xubbenna mala, harantuwaan mulekka ashо miikke.

9

Yesuusi Kiittidoogeetussi De7iya Maataanne Eti Wolqqan Oottanau Bessiyaabata

¹ Taani ailletteti bainna asa gidikkinaa? Yesuusi kiittidoogaa gidikkinaayye? Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa be7abeikkinaayye? Intte taani Godaassi oottido ta oosuwaa xeera gidekketiiyye? ² Taani haratuyyo Yesuusi kiittidoogaa gidana xayikkokka, intteyyo Yesuusi kiittidoogaa gidiyoogee erettidaagaa; aissi giikko, taani Godan Yesuusi kiittidoogaa gidiyoogau intte markka.

³ Tana boriyaageetussi taani immiyo zaaro hagaa. ⁴ Maanaunne uyanau nuussi maati baawee? ⁵ Yesuusi kiittido haratudaaninne Godaa ishanttudan, qassi PHeexiroosadan, ammanniya machcheera manddaranaa nuussi

maati baawee? ⁶ Woi ooso oottennan agganaau maati bainnaageeti ta xalaaleen Barnnaabaasa xalaalee? ⁷ Ba huuphe miishshaa miidi, wotaaddaratetta oottiyai oonee? Woikko woine tura tokkidi, a aife meennaagee oonee? Woikko dorssa wude heemmiiddi, he dorssaa wudiyaappe maatta uyennai oonee?

⁸ Taani hagaa asa qofa xalaalan giyaanaa? Woikko higgee qassi hagaa geennee? ⁹ Aissi giikko, Muuse Higgiyan, “Audiyan kattaa yedhdhiya booraa doonaa qachchoppa” geetettidi xaafettiis. Xoossai booratubaa qoppidee? ¹⁰ Woikko i hegaa giyoogee muleera nu gishshaassa gidennee? Tumakka nu gishshassi xaafettiis; goyiya bitaneekka kattaa qoxxiya bitaneekka, “Tana gakkyaagaa ekkana” yaagiiddi oottanau bessees. ¹¹ Nuuni intte giddon ayyaana yohuwaa zeridaageeta gidiiddi, nu bollaassi maado gidiyaabaa intteppe cakkikko gitabee? ¹² Harati hegaa intteppe ekkanaau etau maati de7ikko, nuuyyo etaagaappe aadhdhiya maati baawee?

SHin nuuni Kiristtoosa wonggeliyaa ogiyaassi xube gidennaadan, ubbabaa gencciyogaappe attin, he maatan go7ettibookko. ¹³ Beeta Maqidasiyan oottiya asati bantta qumaa Beeta Maqidasiyaappe ekkiyoogaa erekketii? Qassi yarshshiyoosan oottiyaageetikka yarshshuwaappe ekkiyoogaa erekketii? ¹⁴ Hegaadankka, qassi wonggeliyaa mishi-raachchuwaa yootiyaageeti bantta qumaa wonggeliyaaappe ekkanaadan, Godai azaziis.

¹⁵ SHin taani ha maata ubban ainne

go7ettabeikke. Taani hagaa xaafidoogee hegaa mala maatai taassi de7anau bessees yaagiy-oogaassa gidenna. Aissi giikko, ta ceequwaa ooninne hada oottiyogaappe haiqqiyoogee taassi keha. ¹⁶ Wonggeliyaa mishiraachchuwaayootanau taani azazetta uttido gishshau, taani a yootikkokka taassi ceeqettiyoobi baawa. Wonggeliyaa mishiraachchuwaayootennan aggikko, taassi aayye7ana. ¹⁷ Aissi giikko, taani hagaa dosada oottikko, taassi woitoid7ees. SHin taani dosennan ixxikkokka, wonggeliyaa gishshayyo hadaraa Xoossai taassi immiis. ¹⁸ Yaatin, ta woitoi aibee? Wonggeliyaa mishiraachchuwaayootaidda, taassi wonggeliyan de7iya kumetta maatan go7ettennan, wonggeliyaa mishiraachchuwaacoo yootiyoogaa.

¹⁹ Taani ai assassinne aille gidennan aggikkokka, darota zaaranau tana ubbaassi aille kessaas. ²⁰ Taani Aihudata zaaranau etaara eta gidada de7aas. Ta huuphen higgiyaappe garssaara de7ikke. SHin higgiyaappe garssaara de7iyaageeta zaaranau higgiyaappe garssaara de7iya asa mala gidaas. ²¹ Taani higgee bainna asatuura de7aidda, higgee bainna asadan hanaas. Xoossa higgee xayiina gidenna. SHin higgee bainnaageeta zaaranau, Kiristtoosa higgiyaappe garssaara de7aas. ²² Taani ammanuwan shuggiyaageeta zaaranau, shugotu mala gidaas. Taani ai ogiyaaninne amarida asata ashshanau, ubba asatuura ubbabana eta mala gidaas. ²³ Taani wonggeliyaa anjuuwaa shaakkanau, wonggeliyaa gishshau, ubbabaa oottais.

24 Wottaa naasiyan woxxiya ubbai woxxees. SHin issuwaa xalaalai woituwaa ekkijoogaa erekketiyye? Hegaadan inttekka woituwaa ekkanau woxxite. **25** Baaxetiya asai ubbai ubbaban bana naagees. Asai hegaa oottiyoogee huuphiyan wottiyo xayiya akiliiliyaa demmanaassa. SHin nuuni oottiyoogee huuphiyan wottiyo xayenna akiliiliyaa demmanaassa. **26** Hegaa gishshau, taani qofi bainnan woxxiyaabaadan woxxikke. Carkko yimppiya asadankka yimppikke. **27** SHin taani haratussi yootidoogaappe guyyian, ta huuphen olettidaagaa gidenna mala, ta bollaa yimppada haarissais.

10

“Hageetudan Hanoppite” Giyo Leemisota

1 Hegaa bollan ta ishatoo, taani intte hagaa erana mala koyais. Nu aawati ubbai shaaraappe garssaara de7idosona; ubbaikka abbaa giddoora pinnidosona. **2** Eti ubbai Muusa kaalliyageeta gidanau, shaaraaninne abban xammaqettidosona. **3** Eti ubbai he issi ayyaana qumaa miidosona. **4** Qassi ubbaikka he issi ayyaana ushshaa uyidosona. Aissi giikko, eti banttana kaalliyaa ayyaana shuchchaappe uyidosona; he shuchchai Kiristtoosa. **5** SHin Xoossai etappe dariya baggatun ufaittibeenna gishshau, eta ahai bazzon laalettiis.

6 Eti iitabaa amottidoogaadan, nuunikka qassi iitabaa amottennaadan, hegee ubbai nuussi leemiso gidiis. **7** Xoossa maxaafai, “Asai maanaunne uyanaau uttiis; qassi duranau

denddi eqqiis” yaagiyogaadaan, qassi etappe issooti issooti eeqassi goinnidoogaadaan, intte goinniyaageeta gidoppite. ⁸ Etappe issooti issooti shaaramuxidoogaadaan, nuuni shaaramuxanau bessenna. Hegaa gaasawan etappe issi gallassi laatamanne heezzu sha7ai haiqqiis. ⁹ Etappe issooti issooti Godaa paaccidi, shooshshan duketti xayidoogaadaan, nuuni Godaa paaccanau bessenna. ¹⁰ Etappe issooti issooti zuuzummin, haiqo kiitanchchai eta xaissidoogaadaan zuuzummoppite.

¹¹ Hagee ubbai haratuyyo leemiso gidanau eta bolli gakkiis. Qassi nuna wodiyaa wurssettai gakkana matidoogeeta seeranau xaafettiis.

¹² Hegaa gishshau, bau eqqidobaa milatiyo urai ooninne kunddennaadan, bana naago. ¹³ Inttena gakkiya paacee, asa ubbaa gakkiya paace malappe attin, ainne dummatenna. Intte wolqqai danddayiyoogaappe aadhdhiya paaciyan intte paacettanau koyenna Xoossai ammanettidaagaa. SHin inttena paacee gakkiyo wode, he paaciyyaa i inttena danddayissana. Qassi he paaciyyaappe intte kessi ekkiyo ogiyaakka immana.

¹⁴ Hegaa gishshau, ta siiqotoo, eeqassi goinniyoogaappe baqatite. ¹⁵ Intte wozannaama asa gididoogaadaan, taani intteyyo odais. Taani giyogaa intte pirddite. ¹⁶ Nuuni Xoossa galatiyo anjjuwaa burccukkoi Kiristtoosa suuttaara walahai de7iyoogaa gidenneeyye? Qassi nuuni menttiyo oittai Kiristtoosa ashawaara walahai de7iyoogaa gidenneeyye? ¹⁷ Issi oittai de7iyo gishshau, nuuni daro gidikkokka, issi bolla. Aissi giikko, nuuni

ubbaikka he issi oittaa shaakkeettees.

¹⁸ Israa7eela asaa xeellite. Yarshshuwaa miyaageeti yarshshiyooSAN maabaran de7iyaageeta gidokkonaayye? ¹⁹ Simmi taani woigyaanaa? Eeqassi yarshshettida qumai pattennabeeeyye woi eeqi pattennabee? ²⁰ Gidenna; shin taani giyoogee Xoossaam ammanenna asati xalahetussi yarshshiyogaappe attin, Xoossaassi yarshshokkona. Xalahetuura intte issippe zuppetana mala, taani koyikke. ²¹ Godaa burccukkuwaaninne qassi xalahetu burccukkuwan uyanau intte danddayekketa. Godaa masoofiyaaninne qassi xalahetu masoofiyen maanaukka danddayekketa. ²² Woikko nuuni Godaa qanaatissanau koyiyoo? Nuuni appe minniyonii?

²³ Ubbabaa oottanau tana diggiyabi baawa; shin ubbabai go77enna. Ubbabaa oottanau diggiyabi baawa; shin ubbabai maaddenna. ²⁴ Ooninne hara asa go77iyaabaa qoppoppe attin, harai atto issoinne bana go77iyaabaa qoppoppo.

²⁵ Giyan axaare taran baizettiyaabaa aibanne zoriya wozanaa gishshau, ainne oichchennan miite. ²⁶ Aissi giikko, sa7ainne sa7an de7iyaabai ubbai Godaabaa.

²⁷ Issi ammanenna asi inttena imattanau xeesin baanau koyikko, zoriya wozanaa gishshau, ainne oichchennan intte sintti i aattiyoobaa ubbaa miite. ²⁸ SHin issi urai intteyyo, “Hagee eeqassi yarshshidoogaa” giikko, he intteyyo odida bitaniyaa gishshaunne qassi zoriya wozanaa gishshau, he qumaa mooppite. ²⁹ Taani giyoogee nena ne huuphen zoriya wozanaa gishshaassa

gidenna; shin hinkko bitaniyaa zoriya wozanaa gishshaassa.

Taani ta koyidoogaa hananau danddayiyo ta hanotettaa hara asa zoriya wozanai aissi pirddii?
³⁰ Taani Xoossaa galatada qumaa miikko, taani Xoossaa galatada miido qumaassi aissi boretiyaanaa?

³¹ Simmi intte ai miikkonne, woi ai uyikkonne, woi intte ai oottikkonne, ubbabaa Xoossaa bonchchuwaassi oottite. ³² Intte Aihuda asatussi woi Girijke asatussi woikko Xoossaa woosa keettaassi xube gidoppite. ³³ Taani qassi daroti attana mala, eta ubbaa go77aappe attin, ta huuphe go77aa koyennan, asa ubbaa ubbaban ufaissiyoogaadan, inttekka oottite.

11

¹ Taani Kiristtoosadan haniyoogaadan, inttekka tanadan hanite.

Asai Issippe Woossiyo Wode De7anau Bessiya Wogaa

² Ta ishatoo, intte ubbaban tana hassayiyo gishshaunne, wogaa taani intteyyo immidoogaadan, intte minttidi naagiyoo gishshau, inttena galatais. ³ SHin Kiristtoosi attumaasa ubbaayyo huuphe gidiyoogaa, attumaasi maccaasassi huuphe gidiyoogaanne qassi Xoossai Kiristtoosassi huuphe gidiyoogaa intte erana mala koyais. ⁴ Xoossaa woossiiddi, woi hananabaa yootiiddi, ba huuphiyaa qachchiya attumaasai ubbai Kiristtoosa toochchees. ⁵ Qassi Xoossaa woossaidda woi hananabaa yootaidda, ba huuphiyaa qachchenna maccaara ba azinaa

toochchausu; aissi giikko, a ba huuphiyaa
meedettaichchidaariira issi mala.

⁶ Maccaara ba huuphiyaa qachchana xayikko, qanxxissu. SHin iyyo i huuphiyaa qanxxissanaagee woi meedissanaagee pokkikko, ba huuphiyaa qachchu. ⁷ Attumaasai Xoossa leemisonne bonchcho gidiyo gishshau, ba huuphiyaa qachchanau bessenna; shin maccaara attumaagaassi bonchcho. ⁸ Aissi giikko, maccaara attumaagaappe merettaasuppe attin, attumaagee maccaarippe merettibeenna. ⁹ Aissi giikko, maccaara attumaagaa gishshau merettaasuppe attin, attumaagee maccaari gishshau merettibeenna. ¹⁰ Hegaa gishshau, maccaara ba azinaa alaafetettaappe garssaara de7iyoogaa erissiya malaatai kiitanchchatu gishshau, i huuphiyan de7anau bessees.

¹¹ SHin Godaa qofan maccaara attumaagee bainnan de7ukku; attumaageekka maccaara bainnan de7enna. ¹² Aissi giikko, maccaara attumaagaappe merettidoogaadan, hegaadan qassi attumaageekka maccaarippe yelettiis. Qassi ubbabaikka Xoossaappe yees.

¹³ Intte intte huuphen pirddite. Maccaara ba huuphiyaa qacennan Xoossa woossanau bessii? ¹⁴⁻¹⁵ Attumaagee ba huuphiyaa dichchikko, ayyo pokko. SHin maccaara ba huuphiyaa dichchikko, iyyo bonchcho gidiyoogaa harai atto, meretaikkonne inttena tamaarisissennee? Aissi giikko, maccaari huuphee o kammanau iyyo imettiis. ¹⁶ SHin ooninne ha yohuwan palamettana koyikko, nuussi gidin woikko

Xoossaa woosa keettatussi gidinkka, hagaappe hara meeze baawa.

Qurbbaaniyaa (Godaa Kahuwaa) Ekkiyo Wogaa
(Maatiyoosa 26:26-29; Marqoosa 14:22-25;
Lugaasa 22:14-20)

¹⁷ SHin intte shiiqiyoogee iitabaassappe attin, lo77obaassa gidenna gishshau, taani ha azazuwa immaidda inttene galatikke. ¹⁸ Aissi giikko, ubbabaikka de7o. SHin intte woosa keettan shiiqyo wode, intte giddon phalqqettai de7iyoogaa taani siyais. Qassi hegee issi baggaara tuma gidiyoogaa ammanais. ¹⁹ Aissi giikko, intte matan ammanettidaageeti beettana mala, intte giddonkka qassi shaahoi de7anau bessees. ²⁰ Hegaa gishshau, intte issippe shiiqyo wode, intte shiiqoi Godaa kahuwaa maanaassa gidenna. ²¹ Aissi giikko, intte qumaa miyo wode, ubbai huuphiyan huuphiyan baagaa baagaa miyo gishshau, issoi namisettees; issoi qassi mattottees. ²² Maanaunne uyanau intteyyo keetti baawee? Woikko Xoossaa woosa keettaa kareetii? Qassi aibinne bainnaageeta yeellayeetii? Taani inttene woigoo? Ha yohuwan taani inttene galatoo? Galatikke.

²³ Aissi giikko, taani qassi intteyyo immido timirrtiyaa Godaappe ekkaas. Godai Yesuusi eti a aattidi immido qammi oittaa ekkidi, ²⁴ Xoossaa galatiis; oittaa menttidi, “Heite. Miite. Hagee intteyyo meqqida ta ashuwaa. Hagan tana hassayite” yaagiis. ²⁵ Hegaadankka, kahuwaa mi simmin, burcukkuwaa qassi ekkidi, “Hagee

burccukkoi ta suuttan maacettida ooratta maachchaa. Intte appe uyido wode ubban hegan tana hassayite” yaagiis. ²⁶ Aissi giikko, intte ha oittaa miido wode ubbaaninne ha burccukkuwaappe uyido wode ubban Godai yaana gakkanaassikka, a haiquwaa yooteeta.

²⁷ Hegaa gishshau, bessenna ogiyan Godaa oittaa miyaagee, woikko Godaa burccukkuwaappe uyiyaagee ooninne a ashawaanne a suuttaa acotees. ²⁸ SHin asi ba huuphiyaa qoro. Yaatidi oittaa mo. Burccukkuwaappekka uyo. ²⁹ Aissi giikko, Godaa ashuwaa shaakkidi erennan oittaa miyaageenne burccukkuwaappekka uyiyaagee ba huuphiyaassi pirddaa meesinne uyees. ³⁰ Hegaa gishshau, intte giddon daroti daafuranchchanne hargganchcha; qassi intte giddoppe unddennidaageeti haiqqidosona. ³¹ SHin nuuni nu huuphiyaa tumu qoridaakko, Xoossai nuna pirddenna. ³² Nuuni pirddettiyo wode, ha sa7aara issippe pirddettenna mala, Godai nuna seerees.

³³ Hegaa gishshau, ta ishatoo, Godaa qumaa maanau intte shiiqiyo wode, issoi issuwaa gatti ekkite. ³⁴ Ooninne namisettidabaa gidikko, issippe shiiqiyo wode Xoossaa pirddan intte gelenna mala, ba sooni mo.

Attidabaa taani yaa baada giigissana.

12

Geeshsha Ayyaanaa Imotata

¹ Ta ishatoo, Geeshsha Ayyaanaa imuwaabaa intte eranau koyais. ² Intte Xoossaa ammanenna wode, ubba wode kaalliyogaadankka,

haasayenna eeqatukko intte biidoogaa ereeta.

³ Hegaa gishshau, Xoossa Ayyaanai kaalettiyo asi ooninne, “Yesuusi qanggetto” yaagidi haasayennaagaanne qassi Geeshsha Ayyaanai kaalettikkoppe attin, harai atto issi asinne, “Yesuusi Goda” gaanau danddayennaagaa taani inttenu erissais.

⁴ Ayyaanaa imoi dumma dumma; shin immiya Ayyaanai issuwaa. ⁵ Qassi oottiyo oosoi dumma dumma; shin Godai issuwaa. ⁶ Oosuwa oottanau dumma dumma ogee de7ishin, he oottiyo oge ubbaa asa ubbau qonccissiya Xoossai issuwaa. ⁷ SHin asa ubbaa maaddanau, Geeshsha Ayyaanaa qonccissiyo wolqqai ubbaayyo huuphiyan huuphiyan imettiis.

⁸ Aissi giikko, Geeshsha Ayyaanai issuwaassi aadhdhida eratettsaa haasayaa immees; qassi issuwaassi eratettsaa haasayaa immees. ⁹ He Geeshsha Ayyaanai issuwaassi ammanuwaa immidi, hinkkuwaassi hargganchchaa pattiyo wolqqaa immees. ¹⁰ Geeshsha Ayyaanai issuwaassi Xoossai oottiyo malaataa oottiyo wolqqaa immidi, issuwaassi hananabaa yootiyo wolqqaa immees. Issuwaassi ayyaanatu gidduwan de7iya dummatettaa eriyo wolqqaa immidi, issuwaassi dumma dumma qaalan haasayiyo wolqqaa immees. Qassi issuwaassi dumma dumma qaalan haasayidoogaa birshshiyo wolqqaa immees ¹¹ SHin ha ubbabaa oottiyaagee he issi Geeshsha Ayyaanaa. Asa ubbaassi i ba koyiyogaadan, dumma dumma imuwa shaakki shaakkidi immees.

Issi Bollan De7iya Dumma Dumma Qommota

¹² Kiristtoosi daro qommoti de7iyo issi bolla mala. Bollai daro qommotuppe merettidabaa gidikkokka, issi bolla. ¹³ Aissi giikko, nuuni Aihuda asa gidikkonne woi Giriike asa gidikko, woi aille gidikkonne woi goqa gidikko, ubbai issi Geeshsha Ayyaanau issi bolla gidanau xammaqettida. Qassi nuuni ubbaikka issi Geeshsha Ayyaanaa uyida.

¹⁴ Aissi giikko, bollaassi qommoi daro gidiyooagaappe attin, issuwaa gidenna. ¹⁵ Tohoi, “Taani kushe gidenna gishshau, bollaa qommo gidikke” giikko, i hegaa giyoogee bollaa qommo gidiyooagaa digganee? ¹⁶ Haittaikka, “Taani aife gidenna gishshau, bollaa qommo gidikke” giikko, i hegaa giyoogee bollaa qommo gidiyooagaa digganee? ¹⁷ Bolla ubbai aife xalaala gidiyaakko, waatidi siyanau danddayii? Qassi bolla ubbai haitta xalaala gidiyaakko, waatidi singganau danddayii?

¹⁸ SHin Xoossai ba koyidoogaadan, bollaa qommtota issuwaa issuwaa bollan wottiis. ¹⁹ Ubbai issi qommo gidiyaakko, bollai awan de7anee? ²⁰ SHin qommoti daro gidikkokka, bollai issuwaa.

²¹ Aifee kushiyaa, “Neeni tana koshshakka” gaanau danddayenna. Woikko qassi huuphee tohota, “Intte tana koshshekketa” gaanau danddayenna. ²² SHin laafa milatiya bollaa qommoti daro koshshiyaageeta. ²³ Bollaa qommotuppe bonchchetennabaa nuussi milatiyaageeta nuuni daro bonchcheettees. Qassi nuna yeellayiya bolla qommotakka keehi bonchcheettees. ²⁴ Nu bollaappe lo77iya baggaan bonchchoi koshshenna;

shin bonchchoi pacciyo bollaa qommotussi aadhdiya bonchchuwaa immanau, Xoossai bollaa issippe gattiis. ²⁵ Bollaa qommoti issoi issuwaassi issi mala qofaa qoppanaappe attin, bollan dummatetti de7anau bessenna. ²⁶ Bollaa qommotuppe issoi seelettikko, bollaa qommoti ubbaikka aara seelettoosona; bollaa qommotuppe issoi bonchchettikko, bollaa qommoti ubbai aarakka ufaittoosona.

²⁷ Intte ubbai Kiristtoosa bolla; qassi huuphiyan huuphiyan intte ubbaikka a bollaa qommota.

²⁸ Xoossai woosa keettan issi issi asata, koiruwan Yesuusi kiittidoogeeta, naa77anttuwan hananabaa yootiyaageeta, heezzantuwan tamaarissiyaageeta, hegaappe guyyiyan, Xoossai oottiyo malaataa oottiyaageeta, hegaappe guyyiyan, pattiyo wolqqai de7iyoogeeta, maaddiyaageeta, woosa keetaa aissiyaageetanne dumma dumma qaalan haasayiyaageeta oottiis.

²⁹ Ubbati Yesuusi kiittidoogeetee? Ubbati hananabaa yootiyaageetee? Ubbati tamaarissiyaageetee? Ubbati Xoossai oottiyo malaataa oottiyoona? ³⁰ Ubbaassi pattiyo wolqqai de7ii? Ubbati dumma dumma qaalan haasayiyoona? Qassi dumma dumma qaalan haasayidobaa ubbat birshshiyonna? ³¹ SHin ubbaappe aadhdhiya imuwa minttidi koyite.

Qassi ubbaappe keehi aadhdhiya ogiyaa taani inttena bessana.

13

Tumu Siiquwaa

¹ Taani asa qaalaaninne kiitanchcha qaalan haasayikkokka taassi siiqoi xayikko, ta haasayai kilddi giya daala mala; woikko chachachi giya shappo mala. ² Hananabaa yootiyo imoi taassi de7iyaakkokka, taani geema yoho ubbaanne eratetta ubbaa eriyaakkokka, qassi deriyaa harasaa efiyo ammanoi taassi de7iyaakkokka, siiqoi xayikko, taani aibanne gidikke. ³ Taassi de7iyaabaa ubbaa hiyyeesata mizanau immiyaakkokka harai atto, ta bollaa taman xuugganau aatta immiyaakkokka siiqoi xayikko, tana ainne go77enna.

⁴ Siiqoi danddayanchcha. Siiqoi kehees. Siiqoi qanaatenna. Ceeqettenna; qassi otorettenna. ⁵ Siiqoi baassi bessennabaanne oottenna. Uuzettenna. Yiillotenna. Siiqoi naaqettidobaakka paidenna. ⁶ Siiqoi tumatettan ufaittiyoogaappe attin, wordduwan ufaittenna. ⁷ Siiqoi ubbabaa danddayees. Ubbabaikka hanana giidi, ufaissan naagees. Ubbabaa genccees.

⁸ Siiqoi mulekka xayenna. SHin hananabaa yootiyoogeeekka xayana. Dumma dumma qaalan haasayiyoogeeekka attana. Eratettaikka xayana. ⁹ Aissi giikko, nuuni eratettaappe baggaa ereettees; hananabaa yootiyoogaappekka baggaa yooteetees. ¹⁰ SHin kumettai yiyo wode, baggai xayana.

¹¹ Taani naatettan de7iyo wode, na7adan haasayaais. Na7adan qoppais. Qassi na7adankka akekais. Wodalla gidido wode, naatetta

hanuwaa xaissaas. ¹² Nuuni ha77i be7iyoogee heregan be7iyo lem77i lem77iya mera mala; shin he wode nuuni nu aifyan qoncciyen be7ana. Ha77i taani eratettaappe baggaa erais; shin Xoossai tana wurssidi eriyoogaadan, he wode taanikka wurssa erana.

¹³ SHin hegaa gidikko, ammanoi, hanana giidi ufaissan naagiyoogeenne siiqoi, hageeti heezzai minnidi de7oosona. De7inkka hageetuppe aad-hdhiyaagee siiquwaa.

14

Geeshsha Ayyaanaa Imotanne Eta Go77aa

¹ Siiquwaa kaallite. Ayyaanaa imuwaakka minttidi koyite. SHin ubbaappe aattidi, hananabaa yootiyoogaakka koyite. ² Aissi giikko, dumma dumma qaalan haasayiya urai Xoossaassi haasayeesippe attin, asassi haasayenna. Aissi giikko, i haasayiyoogaa ooninne akekenna. SHin asassi qonccibeenna yohuwaa Ayyaanaa wolqqan haasayees. ³ SHin hananabaa yootiyaagee asa maaddanau, zoranaunne minttettanau asassi haasayees. ⁴ Dumma dumma qaalan haasayiya urai bana maaddees. SHin hananabaa yootiyaagee woosa keetaa maaddees.

⁵ Intte ubbai dumma dumma qaalan haasayanaagaa taani dosais. SHin hananabaa yootanaagaa hegaappe aattada dosais. Aissi giikko, dumma dumma qaalan haasayiyaagee he haasayidoogaa woosa keetaa maaddanau birshshiya asi xayikko, dumma dumma qaalan

haasayiyaagaappe hananabaa yootiyaagee
aadhdhees.

⁶ SHin ta ishatoo, ha77i taani inttekko baada, dumma dumma qaalan haasayaidda, ajuutan woi eratettan woi hananabaa yootiyoogan woi tamaarissiyoogan inttessi yootana xayikko, taani inttena ai go77iyaanaa? ⁷ Harai atto, shemppoi bainnabai pulaale gidin woikko diitta gidin giiriiddi, ba giirettaa dummatettaa erissana xayikko, pulaale punniyaakkonne, woi diitta diixxiyaakko, asi waatidi eranee? ⁸ Qassi malkataa waasoi geeyidi erettana xayikko, olaassi oonee giigettanai? ⁹ Hegaadankka, qassi dumma dumma qaalan intte haasayiyoogee qoncce gidennan xayikko, intte haasayiyoogaa asi waatidi akeekanee? Aissi giikko, carkkuwaassi intte haasayeeta.

¹⁰ Ha sa7an daro qaalai de7ennan aggenna; qassi birshshetti bainna qaali issoinne baawa. ¹¹ SHin issi asi haasayiyo qaalaa taani erana xayikko, he haasayiyaagee taassi imatta gidees; taanikka assi imatta gidaais. ¹² Hegaadankka, qassi Geeshsha Ayyaanaa imuwaa intte ekkanaau mint-tidi koyiyaageeta gidiyo gishshau, woosa keettaba dichchanau maaddiyaabaa ubbabaappe aattidi koyite.

¹³ Hegaa gishshau, dumma dumma qaalan haasayiyaagee ba haasayidobaa birshshanau danddayana mala, Xoossaa woosso. ¹⁴ Aissi giikko, taani dumma dumma qaalan Xoossaa woossikko, ta ayyaanaikka woossees; shin ta wozanaa qofai ainne go7ettenna. ¹⁵ Yaatin, taani waatoo? Taani ta ayyaanen Xoossaa

woossana; qassi ta qofankka Xoossa woossana. Ta ayyaan yexxana; qassi ta qofankka yexxana. ¹⁶ Hegaa gidana xayikko, neeni ne ayyaanaa xalaalan Xoossa galatiyaabaa gidikko, he sohuwan neeni giyoogaa erenna asi neeni Xoossa galatiyoogaa erennan, neeni galatidoogan woigidi, “Amin77i” gaanee? ¹⁷ Neeni Xoossa lo77o galataasa; shin hegee hinkko bitaniyaa maaddenna.

¹⁸ Taani dumma dumma qaalan intte ubbaappe aattada haasayiyo gishshau, Xoossa galatais. ¹⁹ SHin taani woosa keettan harata tamaarissanau dumma dumma qaalan tammu sha7u qaalata haasayiyoogaappe ichchashu qaalata ta wozanaa qofan haasayanau dosais.

²⁰ Ta ishatoo, intte iita yohuwan yiira mala gidaappa attin, qofan na7a mala gidoppite; intte wozanaa qofan wozannaamata gidite. ²¹ Xoossa maxaafan,

“Godai, ‘Taani ha asaassi,
dumma dumma qaalan haasayiya asaaninne
imattatu doonaan haasayana.

SHin hegaa gidikkokka,
taani giyoobaa eti siyokkona’ yaagees”
geetettiid xaafettiis.

²² Simmi dumma dumma qaalan haasayiyogee ammanennaageetussi malaata gidiyoogaappe attin, ammaniyaageetussi malaata gidenna. Qassi hananabaa yootiyoogee ammaniyaageetussi malaata gidiyoogaappe attin, ammanennaageetussi malaata gidenna.

²³ Hegaa gishshau, woosa keettaa asai ubbai issippe shiiqidi, qassi ubbaikka dumma dumma

qaalan haasayikko, tamaaribeenna asai woi ammanenna asai gelidi, inttena ubbaa, “Gooyeeta” geenneyye? ²⁴ SHin tamaaribeenna asi woi ammanenna asi woosa keetaa geliyo wode, asai ubbai hananabaa yootikko, i ba siyoban ba nagaraa akekana. Qassi he siyidobaa ubbankka i pirddettana. ²⁵ A wozanaa geema qofaikka qonccana. Hegaadankka qassi, “Xoossai tumu intte giddon de7ees” yaagidi markkattiiddi, gufannidi Xoossaassi goinnana.

Asai Issippe Woossiyo Wode De7anau Bessiya Wogaa

²⁶ Simmi ta ishatoo, aibee? Intte issippe shiiqiyo wode, huuphiyan huuphiyan, issuwaassi mazamuree de7ees; issuwaassi tamaarissiyoogee de7ees; issuwaassi ajuutai de7ees; qassi issuwaassi dumma dumma qaalan haasayijoogee de7ees; issuwaassi birshshiyooogee de7ees. Ubbailka woosa keetta maaddiyaabaa gidanau bessees. ²⁷ Ooninne dumma dumma qaalan haasayikko, naa77u gididi, woi darikko heezzu gididi, kayan kayan haasayanau bessees. Qassi hara issoi eti haasayidoogaa birshsho. ²⁸ SHin birshshya asi xayikko, dumma dumma qaalan haasayiyaagee woosa keettan sirphphi go. Ba huuphessinne Xoossaassi haasayo.

²⁹ Hananabaa yootiyaageetikka naa77u gididi woi heezzu gididi haasayona. Qassi harati eti giyoobaa pirddona. ³⁰ SHin Xoossai he sohuwan uttida haraassi issibaa qonccissikko, kase haasayiyaagee sirphphi go. ³¹ Aissi giikko,

ubbai tamaarana malanne ubbai minnana mala,
kayan kayan hananabaa yootanau danddayeeta.

³² Hananabaa yootiyaageetu imoi hananabaa
yootiyaageetussi azazettees. ³³ Aissi giikko,
Xoossai sarotettaa Xoossaappe attin, wocamaa
Xoossaapteetaa.

Geeshshatu woosa keetta ubbatuugaadan,
³⁴ maccaasai woosa keettan sirphphi go. Aissi
giikko, Aihudatu higgee giyoogaadankka eti
haarettanaappe attin, woosa keettan haasayanaau
etau maati baawa. ³⁵ Maccaasai woosa keettan
haasayiyoogee pokko gidiyo gishshau, aibakko
eranau koyikkonne sooni bantta azinata
oichchona.

³⁶ Xoossaapteetaa qaalaa koiro intte ehiidetii? Woikko
intte xalaalaakkko yiidee? ³⁷ Ooninne bana
hananabaa yootiyaagaa woi Ayyaanai de7iyo
asa yaagidi qoppikko, taani intteyyo xaafiyooogee
Godaa azazuwaa gidiyoogaa akeeko. ³⁸ SHin
ooninne akeekana xayikko, akeekoppo, aggi bayo.

³⁹ Hegaa gishshau, ta ishatoo, hananabaa
yootanau minttidi amottite. Qassi dumma
dumma qaalan haasayiyoogaakka diggoppite.
⁴⁰ SHin ubbabaikka wogaaninne maaran hano.

15

Kiristtoosi Haiquwaappe Denddidobaa

¹ Ta ishatoo, taani intteyyo yootido wonggeliyaa
intte ekkidoogaanne qassi intte ammanoi aani
eqqidoogaa inttena hassayissais. ² Intte ammanoi
hada gidana xayikko, qassi taani intteyyo yootido
qaalaa mintti oiqqikko, intte he wonggeliyan at-
tideta.

³ Aissi giikko, taani qassi ekkidoogaa ubbabaappe aadhdhidi koshshiyaagaa kasetada inttessi immaas. Hegee aibee giikko, Xoossa maxaafai giyoogaadan, Kiristtoosi nu nagaraa gishshau haiqqiis. ⁴ Haiqqidi moogettiis. Xoossa maxaafai giyoogaadankka, heezzantto gallassi haiquwaappe denddiis. ⁵ Denddidi, PHeexiroosassi qoncciis. Hegaappe guyyiyan, ba kiittido tammanne naa77atussi qoncciis. ⁶ Hegaappe guyyiyan, ichchashu xeetaappe dariya ishatussi issitoo qoncciis. Etappe dariya baggai hanno gakkanaassikka paxa de7ees; shin amaridaageeti haiqqidosona. ⁷ Hegaappe guyyiyan, Yaaqoobassi qoncciis; guyyeppe ba kiittido ubbatussi qoncciis.

⁸ Qassi ubbaappe wurssettan, wodee gakkennan yelettida taassikka qoncciis. ⁹ Aissi giikko, Yesuusi kiittido ubbaappe taani laafa; taani Xoossa woosa keettaa waissido gishshau, Yesuusi kiittidoogaa geetettada xeesettanaukka bessikke. ¹⁰ SHin Xoossa aaro kehatettan taani tanakka. Qassi taassi i immido aaro kehatettai hada gidibeenna; shin taani eta ubbaappe aattada oottaas. SHin tanaara de7iya Xoossa aaro kehatettai oottiisippe attin, tana gidikke. ¹¹ Simmi tana gidikkokka, woikko eta gidikkokka, nuuni ubbai yootiyoogee hagaa; inttekka hagaa ammanideta.

Asai Haiquwaappe Denddanabaa

¹² Kiristtoosi haiquwaappe denddidoogaa yootiyoobaa gidikko, intteppe issi issi asati yaatin woigidi, “Haiqqidabai haiquwaappe

denddenna” yaagiyoonaa? ¹³ Haiqqida urai haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, yaatin hekko Kiristtoosikka haiquwaappe denddibeenna giyoogaa. ¹⁴ Kiristtoosi haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, yaatin nuuni yoootiyoogeeekka mela; qassi intte ammanoikka mela. ¹⁵ Qassi nuuni, “Kiristtoosa haiquwaappe denttiis” yaagidi Xoossa bolli markkattido gishshau, a worddo markkata gididi beettida. SHin haiqqidaageeta haiquwaappe i denttibeennabaa gidikko, Kiristtoosakka denttibeenna. ¹⁶ Aissi giikko, haiqqidaageeti haiquwaappe denddennabaa gidikko, simmi Kiristtoosikka denddibeenna. ¹⁷ Kiristtoosi haiquwaappe denddibeennabaa gidikko, intte ammanoikka mela; qassi intte hanno gakkanaassikka nagaraara de7eeta. ¹⁸ Simmi Kiristtoosa ammanidi haiqqidaageetikka qassi xayidosona giyoogaa. ¹⁹ Nuuni ha de7uwaal xalaalaassi Kiristtoosa yainnidabaa gidikko, ha sa7an de7iya asa ubbaappekka nubai pala.

²⁰ SHin Kiristtoosi haiqqidaageetu dendduwaassi baira gididi, haiquwaappe denddidoogee tuma. ²¹ Aissi giikko, haiqoi issi asa baggaara ha sa7aa yiidoogaadan, haiqqidaageetu denddoikka qassi issi asa baggaara yiis. ²² Aissi giikko, asai ubbai Addaameera dabbotido gishshau haiqqidoogaadan, Kiristtoosaara dabbotido gishshau, ubbai de7uwaassi denddana. ²³ SHin ubbaikka ba kayan kayan denddana. Kiristtoosi ubbaappe kasetidi denddiis; hegaappe guyyian, Kiristtoosaageeti Kiristtoosi yiyo wode denddana.

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Kiristtoosi halaqatetta ubbaa, godatetta ubbaanne wolqqaanne xaissidi, Xoossaassi ba Aawaassi kawotettaa immiyo wode, wodiyaa wurssettaa yaana. ²⁵ Aissi giikko, Xoossai a morkketa ubbaa a tohuwaappe garssaara wottana gakkanaassi, Kiristtoosi haaranau bessees. ²⁶ Ubbaappe wurssettan xayana morkkee haiquwaa. ²⁷ Aissi giikko, Xoossa maxaafai, “Xoossai ubbabaa a tohuwaappe garssaara wottidi haarissiis” yaagees. SHin ubbabaa a tohuwaappe garssaara wottidi haarissiis giyo wode, ubbabaa haarissida Xoossaappe attin, hinkko ubbai haarettiis giyoogee qoncce. ²⁸ SHin ubbabai Kiristtoosassi haarettidoogaappe guyyiyan, Kiristtoosi qassi ba huuphen ubbabaa bana haarissida Xoossaassi haarettana. Xoossai qassi ubbabaa wurssidi haarana.

²⁹ Hegaa gidana xayikko, haiqqidaageetussi xammaqettiyaageeti ai oottiyoonaa? Haiqqidaageeti mulekka denddennabaa gidikko, asai haiqqidaageetussi aissi xammaqettii?

³⁰ Yaatin, nuuni ubba wode aissi hassayenna metuwan geliyooni? ³¹ Ta ishatoo, taani nu Godaa Kiristtoosi Yesusan taassi de7iya intte ceequwan ceeqqaidda, wonttin wonttin haiqqais. ³² Taani Efisonnan asadan do7aara baaxetidoogee tana ai go77anee? SHin haiqqidaageeti haiquwaappe denddibeennabaa gidikko,

“Simmi moosinne uyoos;
aissi giikko, nuuni wontto haiqqana” yaagiy-oogaa mala.

³³ Cimettoppите; iita laggettai lo77o hanotet-taa moorees. ³⁴ Xillotettaakko simmite. Nagarа oottoppите. Intteppe issi issi asai Xoossaa erenna; taani hagaa inttena yeellayanau gais.

Haiquwaappe Denddida Bolla Hanotaa

³⁵ SHin issi asi, “Haiqqida asai waanidi dendda-nee? Eti ai mala bollaara yaanee?” yaagennan aggenna. ³⁶ Nenoo eeyyau, neeni biittan zeriyo zerettai wooqqennan mokkenna. ³⁷ Neeni zeriyoogee gisste gidin woi hara qommo katta gidin, aife xalaalappe attin, mokkidi kiyiya bollaа gi-denna. ³⁸ SHin Xoossai zerettaassi ba dosido bollaа immees; qassi zeretta ubbaassikka huuphiyan huuphiyan eta bollaа immees. ³⁹ Mereta ubbaа ashoi issuwaa gidenna. SHin asa ashoi issuwaa; mehiyaa ashoi dumma; kafotu ashоikkа dumma; qassi moliyaa ashоikkа dumma.

⁴⁰ Qassi saluwaa bollatinne sa7aa bollati de7oosona. SHin saluwaa bollaа bonchchoi dumma; qassi sa7aa bollaа bonchchoi dumma. ⁴¹ Awa aifiyaassi a huuphe bonchchoi de7ees. Aginaassikka a huuphe bonchchoi de7ees. Qassi xoolinttetussikka dumma bonchchoi de7ees; aissi giikko, issi xoolinttee hinkko xoolinttiyaappe bonchchuwan dummatees.

⁴² Qassi haiqqidaageeti haiquwaappe denddiyo wode hegaadan hanana; haiqqiya bollaі mogettidi, haiqqenna bolla гидиди denddana. ⁴³ Bollaі tooshiyan mogettidi, bonchchuwan denddana. Qassi daafuran mogettidi, wolqqan denddana. ⁴⁴ Mereta bollaі mogettidi, ayyaana bollaа гидиди denddana. Mereta bollaі de7ikko, qassi ayyaanaa bollaikkа de7ees.

45 Hegaadankka, qassi Xoossaa maxaafan, “Kiro bitanee, Addaamee, paxa de7iya asa gidi merettiis” yaagees. SHin wurssetta Addaamee de7uwaa immiya ayyaana gidiis. **46** SHin mereta asi kiro yin, geedoppe ayyaana asi yiisippe attin, ayyaanaagee kiro yibeenenna. **47** Kiro Addaamee biittaappe merettiis; i biittaappe merettidaagaa. Naa77antto Addaamee saluwaappe yiis. **48** Biittaageeti biittaappe merettidaagaa mala. Qassi saluwaageeti saluwaappe yiidaagaa mala. **49** Nuuni biittaappe merettidaagaa meraa maayidoogaadan, saluwaappe yiidaagaa meraakka qassi maayana.

50 Ta ishatoo, taani giyoogee hagaa; ashoinne suutti Xoossaa kawotettaa laattana danddayenna. Qassi musiyaagee musennaagaa laattenna.

51-52 Siyite! Taani intteyyo issibaa xuurana. Nuuni ubbai haiqqokko. SHin wurssetta malkkatai punettiyo wode, liphida aifee xeellanaassi has-sayennan laamettana. Aissi giikko, malkkatai punettiyo wode, haiqqida asai musenna asa giddidi denddana; nuunikka laamettana. **53** Aissi giikko, hagee musiyaagee musennaagaa maayanau bessees; qassi hagee haiqqiyaageekka haiqqennaagaa maayanau bessees.

54 SHin hagee musiyaagee musennaagaa maayiyo wode, qassi hagee haiqqiyaagee haiqqennaagaa maayiyo wode, he wode, Xoossaa maxaafai,

“Haiqoi xoonettidi mitettiis.

55 Haiquwau, ne yiishshai awaanee?
Haiquwau, ne xoonoi awaanee?”

giido qaalai polettana. ⁵⁶ Haiqoi dukkiyo wolqqaa nagaraappe demmees; qassi nagarai wolqqaa higiyappa demmees. ⁵⁷ SHin nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara nuna xoonissiya Xoossaa galatai gakko.

⁵⁸ Taani siiqiyta ishatoo, hegaa gishshau, qaaxxennan minnidi eqqite. Intte daafurai Godaa baggaara mela gidennaagaa eridi, ubba wode Godaa oosuwaaz azallennan oottite.

16

Yerusalaamen De7iya Ammaniya Asaassi SHiqida Miishshaa Maaduwaa

¹ Geeshshatussi miishshaa shiishshanau Galaatiyaa woosa keettatussi taani maaci-doogaadan, inttekka qassi hegaadan oottite.

² Intte taani yaa biyo wode, miishshaa shiishshenna mala, intte ubbai Woggaa gallassi gallassi, intte demmiyo keenaappe intte keettan dagayite. ³ Taani yaa gakkiyo wode, intte ammanniyo asa oona gidikkonne, intte immidoogaa gattana mala, dabddaabbiyaara eta Yerusalaame kiittana. ⁴ Qassi taani etaara baanau koshshikko, eti tanaara issippe baana.

PHauloosa Halchchota

⁵ Taani Maqidooniyaara aadhahaidda, inttekko baana; aissi giikko, taani Maqidooniyaara aadhahaais. ⁶ Taani biyoosaa awa gidikkonne, ta buussan intte tana maaddana mala, intte matan amarida wodiyaa gam77ennan aggikke. Woikko balguwaakka intte matan shaaccennan waayada aggana. ⁷ Aissi giikko, taani ha77i yaara aadhahaidda oge tohuwaara inttena be7anau

koyikke. Godai giikko, intte matan amarida wodiyaa takkanau qoppais.

⁸ SHin taani PHenxxaqosxxe giyo gallassai gakkanaassi Efisonnan gam77ana. ⁹ Taassi oosoi kumido aaho penggee yaani dooyettiis. Qassi taassi daro morkketi de7oosona.

¹⁰ Ximoottiyoosi inttekko yiikko, intte matan i yayyennan de7anaadan, a loitti wottite. Aissi giikko, ikka qassi Godaa oosuwaa oottees. ¹¹ Hegaa gishshau, ooninne a karoppo. SHin i taakko saro simmana mala, a maaddidi sarotettan moissite. Aissi giikko, taani i ishanttuura simmanaagaa naaga uttaas.

¹² SHin nu ishaa Aphiloosi hinkko ishanttuura inttekko baana mala, taani a mintta woossaas. SHin ha77i inttekko baanau koyibeenna; i baayyo injjetiyo wode inttekko baana.

Wurssetta Zoriyaanne Sarotaa

¹³ Tishshi giite. Ammanuwan minnite. Xalite. Minnite. ¹⁴ Ooso ubbaa siiquwan oottite.

¹⁵⁻¹⁶ Ta ishatoo, Isxxifaanoosinne a so asai Giriiken kiro ammanidaageeta gidiyoogaanne geeshshatussi oottanau banttana immidoogaa intte ereeta. Inttekka eta mala asaassinne, etaara oottiya ubbaassi daafuriya ubbaassi haarettanaadan, taani inttena woossais.

¹⁷ Isxxifaanoosi, Parddonaaaxisinne Akaiqoosi intte bainnasan tana boorasiyaa teqqido gishshau, eta yuussaa taani ufaittais. ¹⁸ Eti inttena ayyaanan minttettidoogaadan, tanakka ayyaanan minttettido gishshau, hegeeta mala asata dogoppite.

¹⁹ Isiyaa woosa keettaa asai inttena, “Saro saro” goosona. Aqilinne PHirisqqila bantta soo shiqiya woosa keettaa asaarakka intteyyo Godaa sarotaa wozanappe kiiportoosona. ²⁰ Ishantti ubbai inttessi sarotaa kiiportoosona.

Issoi issuwaa geeshsha yerettaa yerettiid sarotite. ²¹ Taani PHauloosi ha sarotaa ta kushiyaa xaafaas.

²² Godaa Yesuus Kiristtoosa siiqenna asi de7ikko, i qanggettidaagaa gido. Nu Godau, haaya.

²³ Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai inttenaara gido.

²⁴ Kiristtoos Yesuusan de7iya inttenaara ubbaara ta siiqoi gido. Amin77i.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793